Č.j.: S 5/99-240 V Brně dne 28. 4. 1999

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže rozhodl ve správním řízení zahájeném dne 15. 1. 1999 podle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve spojení s § 12 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. na návrh účastníků řízení, kterými jsou:

Pražské pivovary, a. s., se sídlem Nádražní 84, 150 00 Praha 5, IČ 45 27 36 93, zastoupená Grahamem Staleyem, místopředsedou představenstva a generálním ředitelem, ve správním řízení zastoupená na základě plné moci ze dne 8. 1. 1999 JUDr. Oldřichem Trojanem, kancelář Lovell White Durrant, U Prašné brány 3, 110 00 Praha 1, a

Allied Domecq, s. r. o., se sídlem Podbabská 17, 160 00 Praha 6, IČ 61 50 89 85, zastoupená Robertem Nortonem, jednatelem, ve správním řízení zastoupená na základě plné moci ze dne 7. 1. 1999 JUDr. Oldřichem Trojanem, kancelář Lovell White Durrant, U Prašné brány 3, 110 00 Praha 1,

ve věci schválení dohody podle § 3 odst. 5 zákona č. 63/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů

t a k t o :

Návrh přílohy 5 ke smlouvě o distribuci alkoholických nápojů ze dne 11. 12. 1998 ve znění předloženém účastníky řízení dne 5. 2. 1999 a návrh přílohy 6 k téže smlouvě ve znění předloženém dne 8. 4. 1999, jež obsahují dohodu ve smyslu § 3 odst. 4 písm. b) zákona č. 63/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů, se <u>schvalují</u> podle § 3 odst. 5 téhož zákona.

O d ů v o d n ě n í :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) zahájil dne 15. 1. 1999 na návrh společností Pražské pivovary, a. s. (dále jen „PP“) a Allied Domecq, s. r. o. (dále jen „AD“), správní řízení čj. S 5/99-240 ve věci povolení výjimky podle § 5 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb. (dále jen „zákon“ nebo „zákon o ochraně hospodářské soutěže“). Účastníci řízení požádali o výjimku ze zákona podle § 3 a § 5 zákona pro dohody obsažené ve dvou formulářích dopisů, které by obě společnosti na základě povolené výjimky podepsaly a vyměnily si je. V průběhu řízení byl návrh na zahájení řízení

modifikován: nejprve dopisem ze dne 7. 4. 1999, kdy po seznámení s výsledky šetření ve věci povolení výjimky účastníci řízení prostřednictvím svého zástupce upravili přílohu 6 (dopis od PP adresovaný AD) ke smlouvě o distribuci alkoholických nápojů, a poté dne 20. 4. 1999, kdy na základě Úřadem provedené právní kvalifikace dohod obsažených v příloze 5 a nově formulované příloze 6, oznámili svůj konečný návrh ve věci. Sdělením ze dne 20. 4. 1999 účastníci překvalifikovali původní návrh z 15. 1. 1999 a požádali o schválení dohod obsažených v příloze 5 a 6 podle § 3 odst. 5 zákona. Tímto konečným návrhem byl pak Úřad vázán.

Návrh na zahájení řízení ze dne 15. 1. 1999 obsahoval kromě obou zmíněných návrhů dopisů - později označených jako přílohy 5 a 6 ke smlouvě o distribuci alkoholických nápojů - dále výpisy z obchodního rejstříku obou účastníků řízení, plné moci pro právního zástupce navrhovatelů, doklad o zaplacení správního poplatku ve výši 5 000,- Kč a důvody pro povolení výjimky.

V průběhu správního řízení účastníci řízení doplnili správní spis o notářem ověřenou fotokopii smlouvy o distribuci alkoholických nápojů, která byla mezi společnostmi AD a PP uzavřena v Praze dne 11. 12. 1998. Smlouva je sepsána v anglickém jazyce, proto k ní byl připojen i úřední překlad do češtiny. Ústní jednání se zástupcem účastníků řízení se konalo dne 5. 2. 1999. Poté bylo správní řízení na žádost účastníků přerušeno do 19. 2. 1999. Během této doby účastníci zajistili a Úřadu předložili další podklady a informace nutné pro posouzení původně navrhované žádosti o výjimku a doplnili důvody pro její povolení. Oznámení o podání žádosti o povolení výjimky bylo v souladu s § 11 odst. 1 písm. j) zákona zveřejněno dne 3. 2. 1999 v Obchodním věstníku, žádné připomínky ke skutečnostem uvedeným v oznámení nebyly Úřadu doručeny.

Popis rozhodných skutečností:

1. Účastníci řízení

Společnost PP patří mezi významné výrobce piva v České republice. Kromě piva distribuuje výrobek svého majoritního akcionáře, britské společnosti Bass, alkoholický nápoj Hooper´s Hooch a vodku BAIK. PP dodává pivo do maloobchodů a do hostinských zařízení, v současné době má asi 15 tisíc zákazníků. V průběhu realizace distribuční smlouvy uzavřené s AD mají být tito zákazníci, kteří si dané zboží objednají, zásobováni i alkoholickými nápoji distribuovanými PP podle této smlouvy.

Společnost AD je výhradním dovozcem určitých značkových alkoholických nápojů vyráběných společnostmi náležejícími do skupiny Allied Domecq Plc. Jediným společníkem české společnosti AD je Allied Domecq Spirits & Wine (Europe) B. V. se sídlem v Nizozemsku. AD dodává alkoholické nápoje na trh prostřednictvím sítě distributorů – velkoobchodů a maloobchodů.

2. Smlouva o distribuci alkoholických nápojů

Smlouva byla uzavřena mezi PP, jako stranou kupující a AD, jako stranou prodávající. Předmětem smlouvy je prodej výrobků uvedených v příloze 2. Jde o tyto výrobky: skotská whisky (např. značka Ballantine´s), gin (Beefeater), likér (Carolans), koňak, bourbon, tequila, kanadská whisky a vodka (Stolichnaya). Vlastnické právo k dodanému zboží přechází na kupujícího po zaplacení kupní ceny. Kupní cena je stanovena v příloze 3 smlouvy, vychází z velkoobchodního ceníku a slev uvedených v této příloze. Čl. V smlouvy se týká spolupráce při marketinku a propagaci výrobků. Kupující mj. může vystupovat jako autorizovaný distributor výrobků v ČR. V čl. 5. 3 smlouvy je stanoveno, že „po uzavření této smlouvy podají její účastníci společnou žádost k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže o povolení jejich příslušných závazků, jejichž navrhovaný vzor je uveden v Přílohách 5 a 6 této Smlouvy. Obě smluvní strany se zavazují, že po udělení takového souhlasu příslušný závazek podepíší a doručí jej druhému účastníkovi.“

Smlouva je sjednána na dobu určitou do 30. června 1999. Strany se mohou dohodnout na podmínkách, za nichž by mohly dodávky výrobků prodávajícím kupujícímu pokračovat i v následném období. Smlouvu lze vypovědět ve lhůtě 1 měsíce. Smlouva byla podepsána dne 11. prosince v Praze,

za AD Robertem Nortonem, jednatelem, za PP Grahamem Staleyem, generálním ředitelem (na základě plné moci).

Smlouva obsahuje 6 příloh, z nichž přílohy 1 a 4 jsou prázdné (vyhrazené). Podle vyjádření právního zástupce účastníků byly tyto přílohy ke smlouvě připojeny nedopatřením a neuvažuje se s jejich naplněním. Příloha 2 obsahuje seznam výrobků, jež mají být kupujícím distribuovány, příloha 3 uvádí kupní cenu a slevu ve formě ceníku AD a slev v % poskytovaných na každou značku výrobku. Přílohu 5 tvoří návrh (nepodepsaný, nedatovaný) dopisu, jež obsahuje závazek prodávajícího a příloha 6 návrh (nepodepsaný, nedatovaný) dopisu se závazkem kupujícího. Pro tyto 2 přílohy, resp. dohody (závazky) obsažené v přílohách 5 a 6, byla původně smluvními stranami žádána výjimka ze zákazu a neplatnosti dohod podle § 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže, po úpravě přílohy 6 a překvalifikování návrhu je žádáno schválení dohod obsažených v přílohách 5 a 6 podle § 3 odst. 5 zákona.

3. Příloha 5 ke smlouvě o distribuci alkoholických nápojů

Tato příloha - dopis (ve spise list č. 55) bude adresována PP. Podle textu návrhu dopisu se AD zavazuje, že od tohoto data do 30. června 1999 nebude vědomě prodávat žádné výrobky uvedené v příloze:

a) žádnému pivovaru kromě PP, a/nebo
b) žádné distribuční společnosti založené nebo ovládané ke dni uzavření této smlouvy kterýmkoli takovým pivovarem, a/nebo
c) žádné nové distribuční společnosti založené kterýmkoli jiným pivovarem po dni uzavření této smlouvy.

Souhlas s tímto závazkem má PP potvrdit na přiložené kopii dopisu a zaslat ji zpět AD. K příloze 5 je připojena listina označená jako soupis 1, jež obsahuje seznam alkoholických nápojů dodávaných AD na trh ČR (ve spise list č. 56). Jde o vyjmenované značky skotské whisky, ginu, likéru, koňaku, bourbonu, tequily, kanadské whisky a vodky.

4. Příloha 6 ke smlouvě o distribuci alkoholických nápojů

Tato příloha v průběhu řízení doznala změn. Konečný návrh účastníků řízení se týká přílohy 6 ve znění, která byla Úřadu doručena dne 8. 4. 1999 (ve spise list 168). Úřad se proto v tomto rozhodnutí zabývá pouze posledním navrhovaným zněním přílohy 6, která má být takto podepsána oběma smluvními stranami - účastníky řízení. Příloha 6 - dopis bude adresována AD. Podle textu návrhu dopisu PP od tohoto data do 30. 6. 1999 nebudou:

a) vědomě odebírat žádné výrobky, jež jsou stejné nebo v podstatě podobné nebo zaměnitelné s výrobky uvedenými v soupisu 1 k tomuto dokumentu, od žádné jiné osoby kromě AD.

Souhlas s tímto závazkem má společnost AD potvrdit na přiložené kopii dopisu a zaslat ji zpět PP. Soupis 1 obsahuje stejný seznam alkoholických nápojů jako soupis 1 připojený k příloze 5.

Odůvodnění návrhu na zahájení řízení obsahovalo následující skutečnosti:

- dohody by měly být uzavřeny na krátký časový úsek – do 30. 6. 1999. Maximální doba, na kterou by mohla být smlouva prodloužena, je 3 roky.
- dohody se týkají zboží, které je dobře zastupitelné,
- vliv dohod by se týkal pouze ostatních pivovarů, neomezila by se soutěž vzhledem ke třetím osobám,
- omezení je vyváženo zárukou pravidelných dodávek a zárukou, že nebudou dodávány padělky,
- smyslem dohod je především zajištění prodeje daného zboží k přímé konzumaci v zařízeních PP,
- dohody by neměly vést k narušení soutěže, a to zejména s přihlédnutím k časovému období, na které by měly být uzavřeny, a k postavení obou navrhovatelů na relevantním trhu,
- mělo by dojít k vybudování pevné distribuční sítě s konkurenceschopnými cenami a poskytováním kvalitního a originálního zboží spotřebitelům,
- ostatní pivovary mohou nakupovat snadno zastupitelné zboží, popř. získat specifikované zboží jinak než od AD,

- vzhledem k postavení společností AD a PP na relevantním trhu, objemu dodávek podle distribuční smlouvy a vzhledem ke snadné dostupnosti předmětných i zastupitelných výrobků na relevantním trhu jsou případná omezení soutěže eliminována a překonána spotřebitelskými výhodami a uspokojením veřejného zájmu.

Vymezení relevantního trhu

Pro posouzení dohod z hlediska účelu zákona je nutno vymezit relevantní trh, na němž se případné protisoutěžní účinky dohod projevují. Relevantní trh je místem, kde se střetává nabídka s poptávkou. Trh se vymezuje věcně (výrobkově), časově a geograficky. Trh po stránce věcné zahrnuje všechny identické výrobky a výrobky, které spotřebitelé považují za zaměnitelné nebo nahraditelné vzhledem k jejich charakteristickým vlastnostem, specifickým rysům, ceně a zamýšlenému způsobu použití. Přitom i identické výrobky mohou náležet k různým výrobkovým trhům, jestliže uspokojují specifický požadavek spotřebitele. V Úřadem dříve vedených správních řízeních týkajících se distribuce alkoholických nápojů byl výrobkový trh vymezen např. jako trh likéru Karlovarská Becherovka (rozhodnutí předsedy Úřadu čj. R 35/97, R 36/97 ze dne 12. 1. 1998) či jako trh lihovin fernetového typu (rozhodnutí ministra pro hospodářskou soutěž čj. R 20/95 ze dne 11. 4. 1996). V dalším případě (rozhodnutí předsedy Úřadu čj. R 8-24/97 ze dne 7. 12. 1998) byly stanoveny dva výrobkové trhy, a to trh vodek čistých a vodek ochucených. Úřad pro účely tohoto správního řízení vycházel z uvedených pravomocných rozhodnutí a vymezil relevantní trh po stránce **věcné (výrobkové)** jako trh jednotlivých skupin alkoholických nápojů, a to whisky, gin, likér, koňak, bourbon, tequila a vodka. Podrobnější klasifikace alkoholických nápojů na jednotlivé značky nebyla pro toto správní řízení nutná.

Po stránce **geografické** zahrnuje trh území, které účastníci řízení zásobují. Distribuce předmětného zboží je organizována po celém území České republiky, neboť na tomto trhu existují homogenní podmínky. Z toho důvodu je relevantním trhem trh celostátní. Z hlediska **časového** jde o trh trvalý, charakterizovaný pravidelnými a opakujícími se dodávkami v průběhu celého roku.

Podíl společnosti AD na trhu ČR za rok 1998 činil u alkoholického nápoje typu skotské whisky více než 16% (z toho podíl whisky Ballantine´s přes 13%), podíl ginu (Beefeater) více než 8% a podíl likéru (Carolans) necelá 3%. Podíl ostatních alkoholických nápojů je zanedbatelný. Údaje o podílu společnosti AD na trhu pocházejí z šetření IWSR, což je mezinárodní nezávislá společnost zabývající se informatikou a statistikou v oblasti vín a alkoholických nápojů. Podklady o tuzemském prodeji v roce 1998 poskytla společnost AD.

Zákon o ochraně hospodářské soutěže

Podle § 1 zákona je účelem tohoto zákona ochrana hospodářské soutěže na trhu výrobků a výkonů (dále jen „zboží“) proti jejímu omezování, zkreslování nebo vylučování (dále jen „narušování“).

Podle § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže jsou zakázané a neplatné všechny dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí sdružení podnikatelů a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže na trhu zboží, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad nepovolil výjimku.

Zakázanými ve smyslu § 3 odst. 1 zákona jsou především dohody příkladmo uvedené v § 3 odst. 2 pod písm. a) - f) zákona, jako např. dohody o cenách, rozdělení trhu, vázání, diskriminace atd. Druhým typem dohod, které mohou též narušit hospodářskou soutěž, avšak v míře nikoli podstatné, jsou dohody uvedené v § 3 odst. 4 zákona. Na tyto dohody se zákaz podle § 3 odst. 1 zákona nevztahuje. Uvedené ustanovení zahrnuje tři taxativně (i když obecně) vyjmenované okruhy dohod, jejichž předmětem je:

a) jednotné používání obchodních, dodavatelských nebo platebních podmínek, s výjimkou dohod o cenách či jejich složkách,
b) racionalizace hospodářské činnosti, zejména její specializací, pokud nevede k podstatnému omezení soutěže na trhu,

c) podíl na zásobování trhu daného zboží menší než 5 % celostátního trhu nebo menší než 30 % místního trhu, jehož zásobování se účastníci dohody pravidelně účastní.

Dohody tohoto typu jsou platné, nejsou zakázané, avšak přesto podléhají kontrole Úřadu, neboť podle § 3 odst. 5 zákona vyžadují ke své účinnosti schválení Úřadem. Úřad je oprávněn schválení odepřít v tom případě, pokud zjistí, že dohodu je nutno kvalifikovat jako dohodu spadající pod všeobecný zákaz § 3 odst. 1 zákona. V ostatních případech lze schválení odepřít pouze pro přítomnost některé ze skutečností obsažené v § 5 odst. 3 zákona.

Posouzení dohod z hlediska zákona

Přílohy 5 a 6 ke smlouvě o distribuci alkoholických nápojů, jež jsou předmětem žádosti o schválení, obsahují některá ujednání, která jsou typická pro dohody o výhradním prodeji. Dohody o výhradním prodeji jsou dohody, v nichž se dodavatel zaváže dodávat smluvní zboží za účelem jeho dalšího prodeje na vymezeném území pouze jednomu, výhradnímu prodejci. Výhradní distributor navíc bývá zavázán nevyrábět ani nedistribuovat zboží, které smluvnímu zboží konkuruje. V předložených návrzích příloh 5 a 6, jež mají být uzavřeny mezi společností AD a PP, jsou obsažena následující ustanovení typická pro dohody o výhradním prodeji:

- podle textu přílohy 5 se AD zavazuje, že ode dne uzavření této dohody do 30. června 1999 nebude vědomě na území České republiky prodávat žádné výrobky uvedené v připojeném soupisu žádnému pivovaru kromě PP, a/nebo žádné distribuční společnosti založené nebo ovládané ke dni uzavření této dohody kterýmkoli takovým pivovarem, a/nebo žádné nové distribuční společnosti založené kterýmkoli jiným pivovarem po dni uzavření této dohody.
- podle textu přílohy 6 (jež byla doručena Úřadu 8. 4. 1999 – ve spise list č. 168) PP nebudou ode dne uzavření této dohody do 30. června 1999 vědomě odebírat žádné výrobky, jež jsou stejné nebo v podstatě podobné nebo zaměnitelné s výrobky uvedenými v připojeném soupisu od žádné jiné osoby kromě AD.

Soupis výrobků obsahuje seznam alkoholických nápojů dodávaných AD na trh ČR, a to skotskou whisky, gin, likér, koňak, bourbon, tequilu, kanadskou whisky a vodky.

Přílohy 5 a 6 tedy obsahují závazek AD, že ze všech pivovarů v ČR či distribučních společností spřízněných s pivovarem bude AD své výrobky prodávat pouze PP. Protiváhu tomuto závazku tvoří návrh PP, že nebudou odebírat stejné nebo podobné výrobky od jiné osoby než od AD. Jinými slovy, společnost AD je oprávněna prodávat své výrobky zákazníkům přímo, avšak s výjimkou pivovarů či distribučních společností založených nebo ovládaných pivovarem. PP jsou zavázány odebírat určité alkoholické nápoje jen od AD a nenakupovat výrobky stejné, podobné či zaměnitelné. Podle vyjádření zástupce účastníků řízení určení výrobků stejných nebo podobných nebo zaměnitelných závisí na výkladu smlouvy, mělo by se jednat o výrobky stejné pověsti, kvality, které jsou stejně uznávány spotřebiteli. Žádný seznam takových výrobků neexistuje.

Přílohy 5 a 6 obsahují dohody, které mohou narušit hospodářskou soutěž. PP jsou částečně omezeny ve své podnikatelské svobodě rozhodovat o volbě prodávaného sortimentu určitých alkoholických nápojů a o volbě zásobovacích zdrojů (dodavatelů) těchto výrobků, neboť jsou zavázány odebírat dané alkoholické nápoje výhradně od AD a nenakupovat od nikoho dalšího výrobky stejné či podobné či zaměnitelné. Tento závazek znamená pro PP zákaz prodeje takového zboží, které se nachází na stejném výrobkovém trhu jako zboží smluvní, neznamená však absolutní zákaz prodeje veškerého dalšího zboží, tj. zboží nacházejícího se na jiných výrobkových trzích.

Ustanovení o výhradnosti blokuje přístup dalších dodavatelů (výrobců) konkurenčního zboží k PP jako distributorovi, neboť daná prodejní kapacita v ČR je vyhrazena pouze pro jednoho dodavatele. Tím může být narušována soutěž mezi různými značkami téhož zboží (tzv. „inter-brand competition“). Současně dochází k omezení soutěže i mezi pivovary, když žádný jiný pivovar či jeho distribuční společnost na trhu ČR nebude mít přímý přístup ke zboží dodávanému AD. Touto dohodou budou na druhou stranu omezeny pouze pivovary, nikoli další soutěžitelé (velkoobchody, maloobchody, distributoři, výrobci jiného sortimentu než piva atd.), jež mohou nakupovat od AD

přímo. Pokud jde o cenové relace zboží, účastníci řízení předpokládají, že cenová hladina výrobků AD distribuovaných buď AD přímo nebo prostřednictvím PP bude podobná, avšak aniž by PP byly jakkoli ve stanovení vlastních prodejních cen omezovány. Hostinská zařízení, odebírající od PP pivo, tak vždy budou mít možnost výběru, zda alkoholické nápoje dodávané AD nakoupí od PP či od jiného distributora (velkoobchodu), přičemž cenové relace budou srovnatelné.

Dohody obsažené v přílohách 5 a 6 se blíží v některých znacích ujednáním o výhradním prodeji. Na rozdíl od těchto dohod však neobsahují výhradnost (exkluzivitu) pouze pro jednoho distributora ze všech soutěžitelů na trhu, avšak dávají exkluzivitu jednomu pivovaru ze všech soutěžitelů působících na trhu piva v ČR. Dohoda mezi PP a AD je dohodou vertikální, mezi subjekty, které si přímo nekonkurují, ale jejichž činnost na sebe navazuje (AD jako dodavatel – PP jako odběratel a vlastník distribuční sítě v maloobchodě i v pohostinství).

I když dohoda o výhradním prodeji obecně do určité míry omezuje hospodářskou soutěž, obvykle vede i ke zlepšení distribuce zboží a umožňuje spotřebitelům sdílet spravedlivý díl výsledných výhod. Jak uvádí účastníci řízení mezi důvody svědčícími pro schválení dohody, vzájemné závazky AD a PP mají mj. přinést pravidelné dodávky značkových alkoholických nápojů především k přímé konzumaci v zařízeních PP a záruku, že nebudou dodávány padělky. Dohoda má přispět k vybudování pevné distribuční sítě s konkurenceschopnými cenami a k poskytování kvalitního a originálního zboží spotřebitelům. Ekonomický přínos pro spotřebitele spočívá v tom, že se k němu výrobky AD dostanou co nejkratší cestou bez zbytečných mezičlánků, což bude mít vliv i na jejich cenovou hladinu. Vyloučení z přímého odběru od AD se bude týkat pouze ostatních pivovarů, jež však mohou nakupovat zastupitelné zboží nebo výrobky AD získat z jiných zdrojů než přímo od AD. Zboží AD je mj. dodáváno i přes několik desítek velkoobchodů a asi dvacítku maloobchodů, u nichž si předmětné zboží může koupit kterýkoli zákazník včetně pivovaru. Předpokládá se, že dodávky alkoholických nápojů podle distribuční smlouvy nepřekročí 10% finančního obratu společnosti AD v ČR. Distribuce a prodej alkoholických nápojů (kromě vyráběného piva) je pouze doplňkovou činností PP. Dodávky těchto nápojů mají směřovat především do hostinských zařízení, do nichž je dodáváno pivo PP. Společnosti PP (Bass) a AD spolu spolupracují i v jiných státech, kde mají uzavřené podobné smlouvy.

Po posouzení dohod obsažených v přílohách 5 a 6 smlouvy o distribuci dospěl Úřad k závěru, že předmětem dohod je racionalizace hospodářské činnosti, zejména její specializací, ve smyslu § 3 odst. 4 písm. b) zákona. Dohoda nevylučuje soutěž na podstatné části trhu a nevede k zablokování trhu, tj. k vyloučení paralelních dodávek zboží shodného nebo zaměnitelného se zbožím, které náleží k předmětu dohody. PP není omezen při určování vlastních prodejních cen. Odběratelé či koneční zákazníci mohou získat dané zboží též přímo od společnosti AD, takže alternativní zdroje dodávek jsou zachovány. V neposlední řadě i doba, na kterou mají být přílohy 5 a 6 uzavřeny (do 30. 6. 1999), nezpůsobí dlouhodobé narušení soutěže. Úřad na základě výše uvedených zjištění konstatuje, že dohoda nepovede k podstatnému omezení soutěže na trhu. Protože dohoda splňuje požadavky dané § 3 odst. 4 zákona, není dohodou zakázanou podle § 3 odst. 1 zákona a neobsahuje skutečnosti obsažené v § 5 odst. 3 zákona, Úřad vyhověl návrhu účastníků řízení a předmětnou dohodu schválil podle § 3 odst. 5 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

Praxe v EU

Úřad se zabýval i hodnocením dohod o výhradním prodeji z hlediska mezinárodních závazků ČR. Oblasti hospodářské soutěže se dotýká čl. 64 Evropské dohody zakládající přidružení mezi Českou republikou na jedné straně a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně druhé, jejíž sjednání bylo oznámeno ve Sbírce zákonů v částce 2 z r. 1995 pod č. 7. Ve Sbírce zákonů č. 233/1996 byla zveřejněna Prováděcí pravidla k této dohodě pro aplikaci ustanovení o hospodářské soutěži. Podle čl. 6 Prováděcích pravidel orgány pro hospodářskou soutěž při aplikaci čl. 64 Evropské dohody zajistí, že principy obsažené v nařízeních o platných blokových výjimkách ve Společenství budou v plném rozsahu aplikovány.

Dohody o výhradním prodeji jsou v rámci soutěžního práva EU upraveny v blokové výjimce - Nařízení Komise EU č. 1983/83 o aplikaci čl. 85 odst. 3 Smlouvy o založení EHS na kategorie dohod o výhradním prodeji.

Platnost blokové výjimky byla na základě nařízení Komise č. 1582/97 ze dne 30. července 1997 prodloužena do 31. 12. 1999, tj. do doby předpokládaného přijetí nové soutěžní politiky Komise ve vztahu k distribučním smlouvám.

Podle § 6a českého zákona o ochraně hospodářské soutěže může Úřad vyhláškou povolit obecnou výjimku ze zákazu podle § 3 odst. 1 a § 4 odst. 1 pro určité druhy dohod, s výjimkou dohod obsahujících přímé nebo nepřímé určení cen, jestliže omezení soutěže, ke kterému by obecná výjimka vedla, převáží výhody pro jiné účastníky trhu, zejména pro spotřebitele. V současné době žádná obecná výjimka podle § 6a zákona není vydána a pro ČR neplatí ani bloková výjimka pro dohody o výhradním prodeji daná nařízením Komise č. 1983/83, neboť nařízení se nestalo součástí vnitrostátního práva. Dohody s protisoutěžními prvky lze proto v ČR v současné době povolovat pouze na základě udělení individuální výjimky, pokud nejde, jako v tomto případě, o dohody podle § 3 odst. 4 zákona, které vyžadují ke své účinnosti schválení na základě žádosti podle § 3 odst. 5 zákona. Úřad neshledal své posouzení v rozporu s Nařízením Komise č. 1983/83 a s přístupem Komise k této problematice.

Úřad posoudil návrh účastníků ve všech souvislostech a dospěl k závěru, že navrhovaná dohoda nepovede k podstatnému narušení hospodářské soutěže na trhu. Jejím cílem je racionalizace hospodářské činnosti při prodeji výrobků AD. Dohoda byla posouzena podle § 3 odst. 4 písm. b) zákona, tj. jako nezakázaná dohoda, jež ke své účinnosti vyžaduje schválení Úřadem.

Úřad neshledal žádné důvody, pro které by schválení smlouvy mohlo být odepřeno, a proto smlouvu podle § 3 odst. 5 zákona schválil.

Ze všech těchto důvodů Úřad rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podle § 61 zákona č. 71/1967 Sb. podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Eliška Balaščáková,
pověřená řízením
IV. výkonného odboru

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Oldřich Trojan, kancelář Lovell White Durrant – 2x
U Prašné brány 3
110 00 Praha 1